

MEDIÁLNÍ ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VYSÍLÁNÍ ČESKÉ TELEVIZE

období: 1. ledna 2009 – 31. ledna 2009

Obsah

1. Souhrn	3
1.1. Zpravodajství	3
1.2. Publicistika.....	3
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství.....	5
2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků.....	5
2.2. Obsahová analýza a vyváženost jednotlivých příspěvků zpravodajství....	7
2.3. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření	11
3. Analýza vyváženosti v publicistických pořadech ČT	13
3.1. Tematická struktura publicistických pořadů.....	13
3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT.....	15
4. Metodika	19
4.1. Obecně k analýze.....	19
4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti	19
5. Seznam sledovaných pořadů České televize.....	21

1. Souhrn

Ve zpravodajství i publicistice České televize (ČT) bylo v lednu 2009 hodnoceno celkem 1828 příspěvků. Převládala ekonomická, politická a bezpečnostní témata. Domácímu zpravodajství vévodilo téma „ekonomika“ v souvislosti s finanční a ekonomickou krizí (251 příspěvků), druhým nejobsáhlejším tématem domácího zpravodajství byla „politika“ (162 příspěvků). Zahraniční zpravodajství bylo nejvíce zastoupeno tématem „bezpečnost, kriminalita“ (74 příspěvků převážně o konfliktu Izraele v pásmu Gazy). Druhým nejsilnějším tématem zahraničního zpravodajství byla „ekonomika“ (59 příspěvků). Domácí i zahraniční zpravodajství bylo tématem celkem 208 příspěvků, nejvíce zastoupené téma byla opět „ekonomika“ v souvislosti s pokračující finanční a ekonomickou krizí (70 příspěvků).

Publicistické pořady se domácím tématům věnovaly ve 115 případech, 12 příspěvků se věnovalo zahraničním tématům a 36 příspěvků bylo mezinárodních (kombinace domácí i zahraniční). Nejsilnějším tématem publicistických pořadů byla „ekonomika“ (49 příspěvků), silné zastoupení v pořadech POKR a Černé ovce. Druhým nejsilnějším tématem byla „politika“ (38 příspěvků), nejsilněji prezentované v 168 hodinách a v Otázkách Václava Moravce.

1.1. Zpravodajství

Zpravodajství ČT ve sledovaném období odvysílalo celkem 1674 příspěvků. Z toho 1182 domácích, 284 zahraničních a 208 domácích i zahraničních (mezinárodních). Z celkového počtu 1674 příspěvků bylo 380 zařazeno do tématu „ekonomika“, 239 do tématu „politika“, 222 do oblasti „bezpečnosti“. Následovala témata „kultura“, „společnost“, „mezinárodní vztahy“, „ekologie“, „justice“ a další, viz. graf na str. 5.

Z politických stran se ve zpravodajství ČT nejčastěji objevovaly ČSSD (23 příspěvků) a ODS (17 příspěvků), dále ještě KDU-ČSL (6 výskytů). Ostatní strany, pokud byly vůbec ve zpravodajství uvedeny, se ve sledovaném období pohybovaly pod pěti výskyty. Další pořadí naleznete v grafu na str. 7.

Nejfrekventovanějším politikem ve zpravodajství ČT byl jednoznačně premiér Mirek Topolánek (86x) následovaný předsedou ČSSD Jiřím Paroubkem (32x). Další pořadí naleznete v grafu na str. 8.

Z hlediska geografického zacílení převažovalo zpravodajství domácí, 71 %, zahraniční zpravodajství bylo zastoupeno 17 % a zpravodajství domácí i zahraniční představovalo 12 % odvysílaných příspěvků. Z pohledu regionů ČR byly nejvíce zastoupeny výstupy celostátního charakteru, následovaly příspěvky ze severní a jižní Moravy. Ostatní regiony byly zastoupeny méně, viz. graf na str. 12.

Ve zpravodajství nebyl v průběhu ledna 2009 zaznamenán žádný případ, kdy se výroky redaktora nevyváženě podílely na celkovém vyznění příspěvku vůči prezentovanému tématu nebo subjektu. Dvakrát nebyl dán prostor vyjádření zúčastněných firem, jednou nebyl uveden zdroj informace, viz. str. 11.

1.2. Publicistika

Publicistické pořady České televize odvysílalo v lednu 2009 celkem 163 příspěvků. Z toho 115 domácích, 12 zahraničních a 36 domácích i zahraničních (mezinárodních). Z celkového počtu 115 příspěvků bylo 49 zařazeno do tématu „ekonomika“, 38 do tématu „politika“, 16 do oblasti „společnosti“. Následovala témata „bezpečnost“, „zdravotnictví“, „mezinárodní vztahy“, „komunikace a média“ a další, viz. graf na str. 13.

Z politických stran se ve publicistice ČT nejčastěji objevovaly ODS (30 příspěvků) a ČSSD (17 příspěvků), dále ještě KDU-ČSL (16 výskytů). Ostatní strany, pokud byly vůbec uvedeny, se ve sledovaném období pohybovaly pod pěti výskyty. Další přehled naleznete v grafu na str. 15.

Nejfrekventovanějším politikem v publicistice ČT byl opět premiér Mirek Topolánek (21x) následovaný ministrem financí Miroslavem Kalouskem (12x). Další pořadí naleznete v grafu na str. 16.

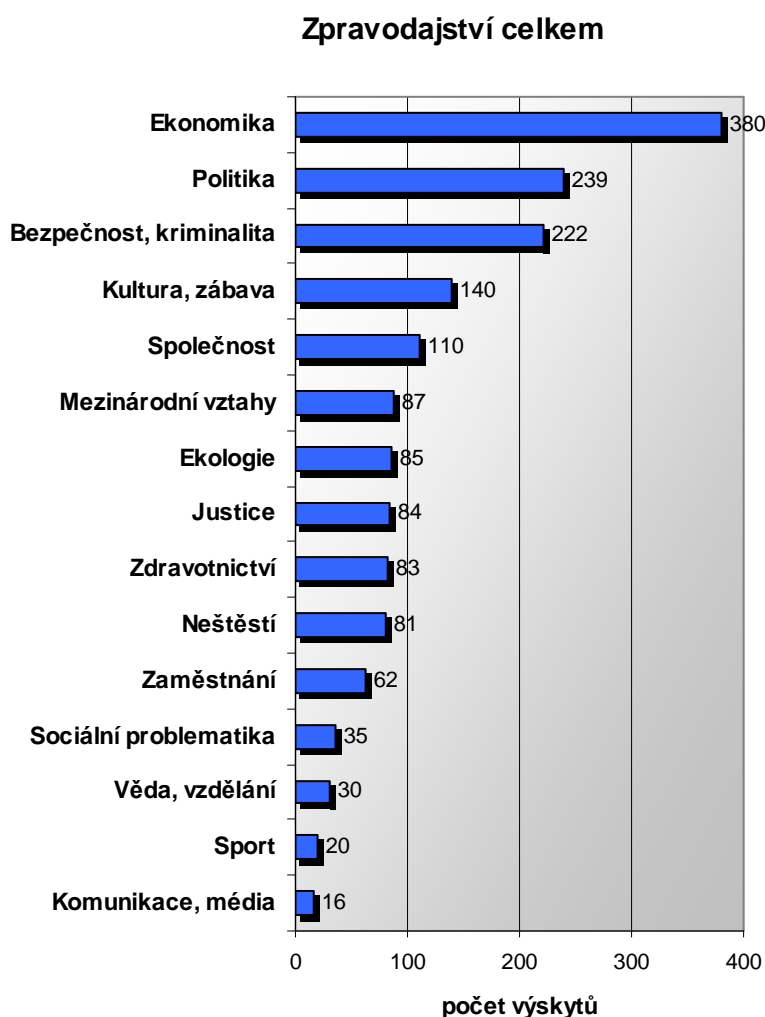
Z hlediska geografického zacílení převažovala publicistická témata domácí, 71 %, zahraniční publicistika byla zastoupena 7 % a publicistika domácí i zahraniční představovala 22 % odvysílaných příspěvků, viz. graf na str. 18.

V publicistických pořadech byl v průběhu ledna 2009 zaznamenán jeden případ, kdy se výrok redaktora neshodoval s jinak vyváženými příspěvky. V Otázkách Václava Moravce 11. ledna 2009 na ČT24 moderátor zbytečně citoval Renatu Veseckou v souvislosti s kauzou Jiřího Čunka. Renata Vesecká neměla žádný vztah k probíranému tématu, zmínka vyzněla vůči její osobě bezdůvodně negativně. Dále 4. ledna 2009 udělal dramaturg pořadu 168 hodin slovy šéfredaktora zpravodajství ČT Michala Petrova hrubou chybu, když pustil rozcvičku prezidenta Klause pře novoročním projevem, viz. str. 18.

2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

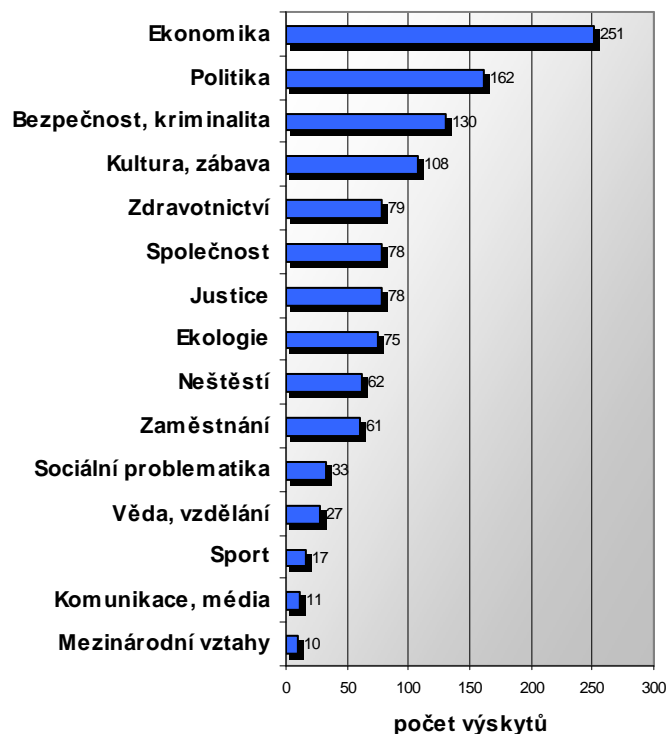
Zpravodajství ČT ve sledovaném období odvysílalo celkem 1674 příspěvků. Z toho 1182 domácích, 284 zahraničních a 208 mezinárodních. Z celkového počtu 1674 příspěvků bylo 380 z „ekonomické“, 239 z „politické“, 222 z „bezpečnostní“ a 140 z „kulturní“ oblasti. Následovala témata „společnost“, „mezinárodní vztahy“, „ekologie“, „justice“, „zdravotnictví“, „neštěstí“ a další, viz graf Zpravodajství celkem. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz. definice témat v příloze analýzy).

Graf představuje počet příspěvků tematických okruhů ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize v lednu 2009.

Následující grafy zobrazují počty příspěvků tematických okruhů domácího zpravodajství, zahraničního zpravodajství a domácího i zahraničního zpravodajství (mezinárodního) České televize. K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

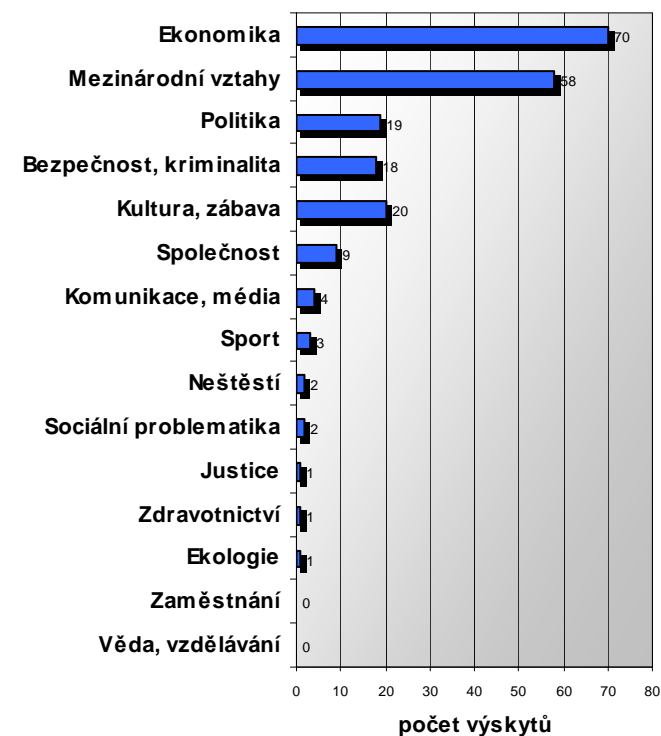
Domácí zpravodajství

Zahraniční zpravodajství

Domácí i zahraniční zpravodajství

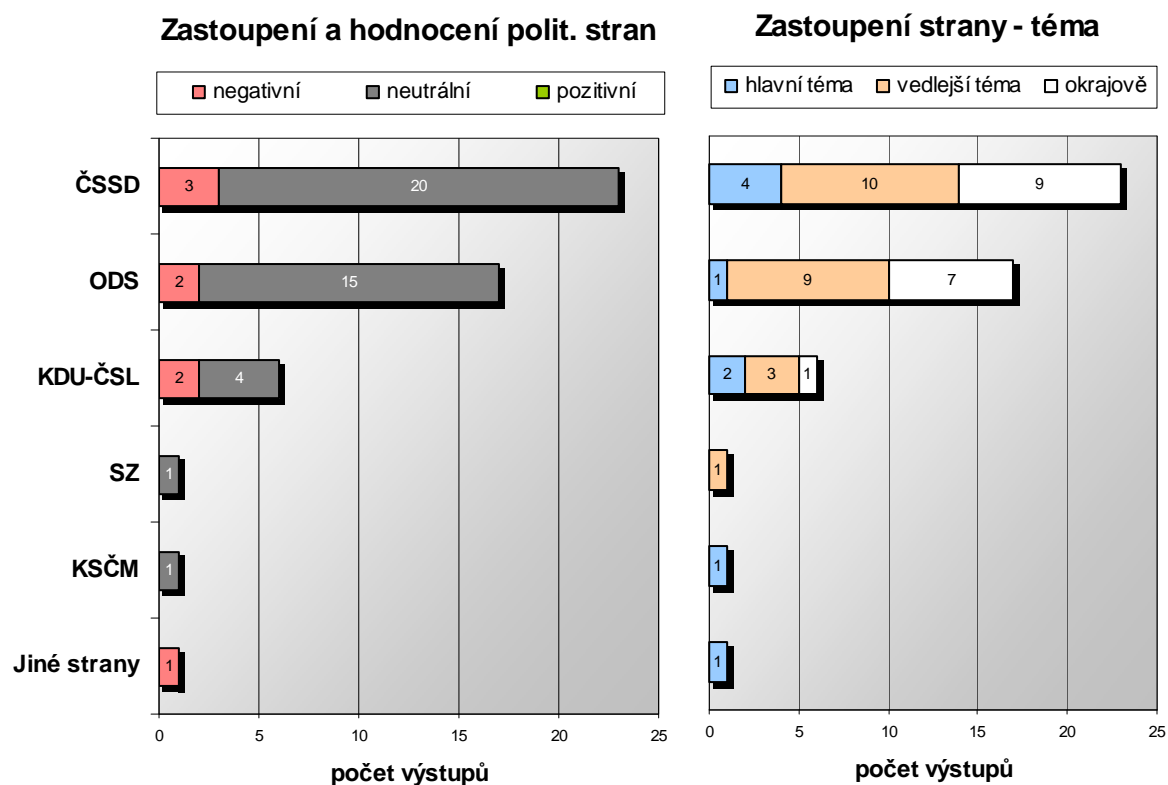

Grafy počtu příspěvků tematických okruhů domácího zpravodajství, zahraničního zpravodajství a domácího i zahraničního zpravodajství (mezinárodního) České televize v lednu 2009. K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.2. Obsahová analýza a vyváženost jednotlivých příspěvků zpravodajství

Zastoupení politických stran

Grafy znázorňují zastoupení jednotlivých politických stran a jejich a vyznění v jednotlivých příspěvcích zpravodajských pořadů České televize. Hodnocení znamená vyznění příspěvku (tématu) jako takového, nikoliv úroveň jeho zpracování redaktoři ČT.

Levý graf hodnotí polaritu příspěvků z pohledu vyznění tématu, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci jednotlivých příspěvků.

ČSSD byla zmiňována hlavně v souvislosti s kauzou Vladimíra Drymly, ke které se vyjadřovali straničtí kolegové, a dále rovněž s diskusemi a návrhy na změny členů vlády. Dále v souvislosti s poplatky ve zdravotnictví a s řešením problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR.

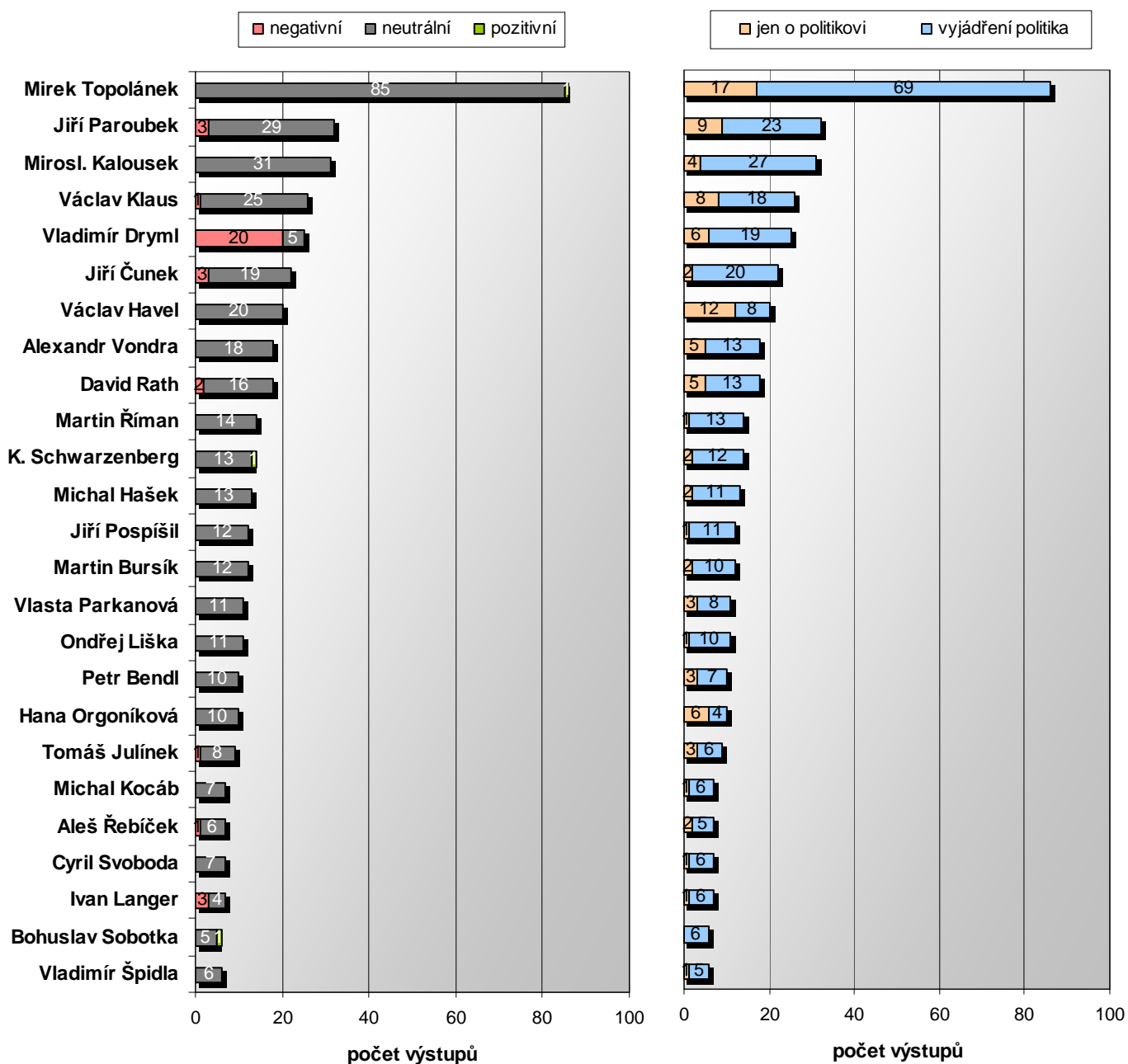
ODS byla zastoupena především díky aktivitám vlády spojených s předsednictvím EU, dále s diskusemi a návrhy na změny členů vlády a s řešením problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR.

KDU-ČSL se ve sledovaném období ve zpravodajství ČT nejvíce objevovala opět v souvislosti s diskusemi a návrhy na změny členů vlády, konkrétně na různé postoje zastánců předsedy strany Jiřího Čunka a zastánců Miroslava Kalouska.

Medializace politiků

Grafy představují medializaci jednotlivých politiků a vyznění jejich prezentace v jednotlivých příspěvcích zpravodajských pořadů České televize. Hodnocení znamená vyznění zmínky nebo vstupu politika (tématu) jako takového, ne způsob jeho zpracování zpravodajstvím České televize.

Medializace a hodnocení politiků

Levý graf hodnotí polaritu vyznění příspěvků, pravý graf zobrazuje, zda byl politik v příspěvku jen zmíněn, nebo zda byl doslovně citován, popř. dostal prostor pro „živé“ vyjádření.

Premiér **Mirek Topolánek** byl prezentován především v souvislosti s diskusemi a návrhy na změny členů vlády a s řešením problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR. Dalšími tématy byly

ekonomická krize a aktivity vlády spojené s předsednictvím EU. Ze zahraničního zpravodajství převažovalo téma válečného konfliktu Izraele s Palestinou v Pásmu Gazy.

Jiří Paroubek byl medializován nejčastěji v souvislosti s kritikou vlády (zdravotnictví, ekonomická krize, zahraniční mise), dále kvůli tématu poplatků ve zdravotnictví a v souvislosti s kauzou Vladimíra Drymly.

Miroslav Kalousek byl citován především ve spojitosti s diskusemi a návrhy na změnu členů vlády a v souvislosti s protikrizovými opatřeními vlády.

Prezident **Václav Klaus** byl medializován v poměrně širokém spektru témat, od novoročního projevu přes protikrizová jednání a jednání o situaci na blízkém východě, až po jeho návštěvu na světovém ekonomickém fóru v Davidu.

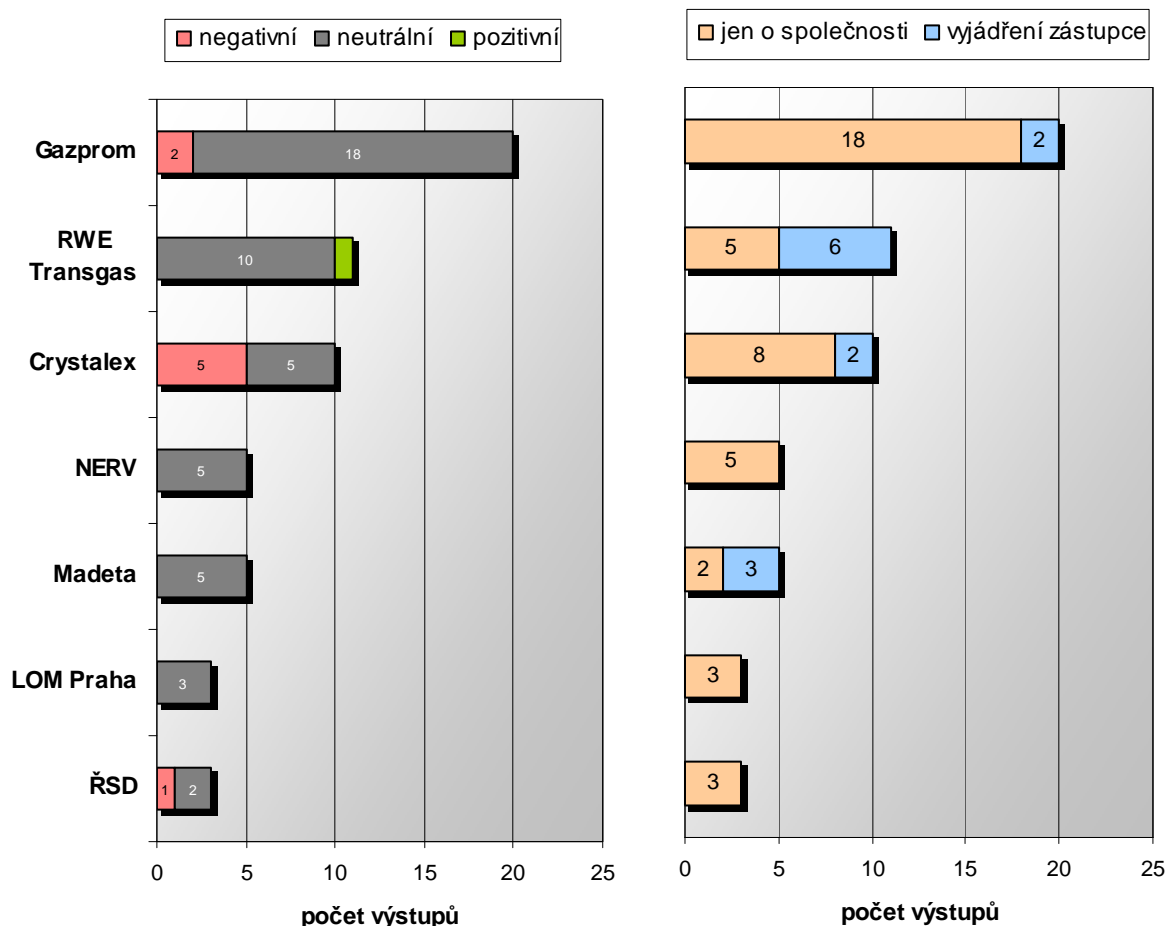
Vladimír Dryml byl medializován převážně kvůli své vlastní aféře - sháněl kompromitující materiály na svou stranickou kolegyni, poslankyni Hanu Organíkovou.

Jiří Čunek se ve sledovaném období ve zpravodajství ČT nejvíce objevoval opět v souvislosti s diskusemi a návrhy na změny členů vlády. Byly prezentovány jeho postoje na obměnu ministrů ve vládě, které se lišily od postojů členů vlády a některých spolustraníků.

Nejčastěji medializované společnosti / instituce

V grafu jsou zachyceny společnosti nebo instituce, které byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech České televize.

Medializace a hodnocení společností / institucí

Levý graf hodnotí polaritu vyznění příspěvků, pravý graf zobrazuje, zda byla společnost nebo instituce v příspěvku jen zmíněna, nebo zda byl citován, popř. dostal prostor pro „živé“ vyjádření její zástupce.

Společnosti **Gazprom** a **RWE Transgas** byly citovány v souvislosti s řešením problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR.

Crystalex Nový Bor byl zmíněn kvůli nedostatku peněz, musel úplně zastavit výrobu.

NERV – Národní ekonomická rada vlády byla zmiňována ve spojitosti s protikrizovými opatřeními.

Společnost **Madeta** byla medializována kvůli situaci kolem výkupu a odbytu mléka. Madeta hlavním dodavatelům vypověděla smlouvy, cena mléka klesla natolik, nastal prý kolaps trhu.

Vyváženost zpravodajství

Aktivity redaktorů České televize hodnotové zabarvení zpravodajských příspěvků žádným nevhodným způsobem neovlivnily. Výstupy byly odvysílány v souladu s posláním ČT. Zpravodajství České televize jako celek lze podle metodiky této analýzy považovat za vyvážené a korektní s výjimkou níže uvedených případů:

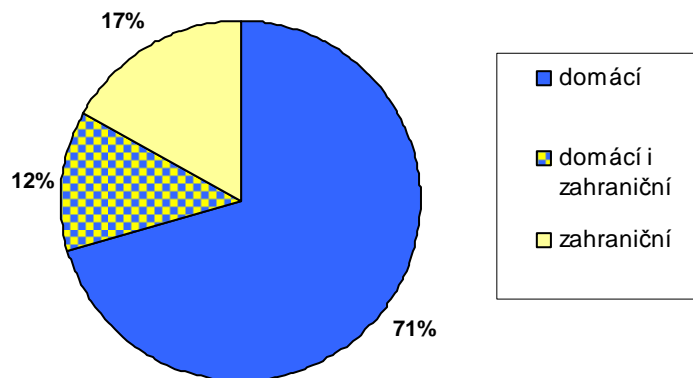
- 02.01.2009 / ČT1, 18:00, Události v regionech - Ostrava: Antimonopolní úřad zrušil výsledky tendru ostravské fakultní nemocnice - *Chybí vyjádření vítězné společnosti rozporovaného tendru a ostravské fakultní nemocnice.*
- 08.01.2009 / ČT1, 19:00, Události / 08.01.2009 / ČT2, 22:30, Události, komentáře: Mirek Topolánek hasil vášně, které svou prostořekostí vyvolal Ivan Langer / Veřejná omluva Mirka Topolánka Jiřímu Paroubkovi za výroky Ivana Langera - *ČT při zpravodajství o omluvě Mirka Topolánka Jiřímu Paroubkovi vycházela z informace Lidových novin a ve svém zpravodajství to neuvedla. ČTK a další média autorství Lidových novin uvedla.*
- 09.01.2009 / ČT1, 18:00, Události v regionech - Brno: Je podezřelá z podvodů, přesto kuřimská firma staví dál - *Chybí vyjádření společnosti Reality z Lipé.*

2.3. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

Zpravodajství podle geografického zacílení

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

Zpravodajství podle geografie

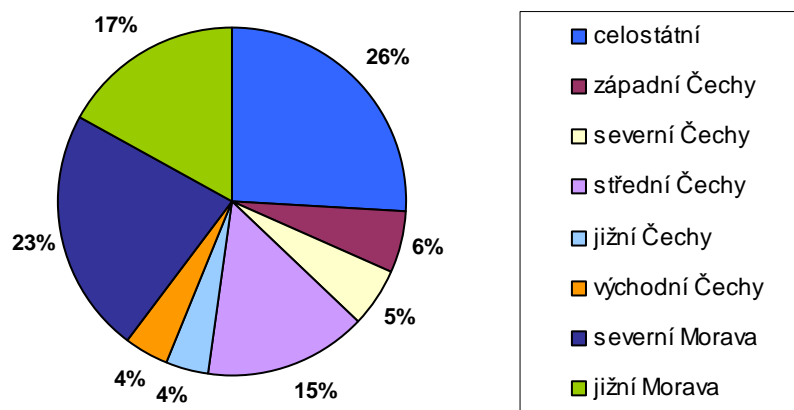

V lednu 2009 ve zpravodajství České televize pokračoval trend mírného zvyšování podílu příspěvků ze zahraničí a z domova i zahraničí (mezinárodních). Je to způsobeno z valné části tím, že Česká republika v prvním pololetí roku 2009 předsedá Evropské unii.

Struktura domácího zpravodajství podle zacílení na jednotlivé regiony ČR

Graf znázorňuje poměr domácích příspěvků zpravodajských pořadů České televize podle zacílení na jednotlivé regiony ČR.

Zpravodajství podle regionů ČR

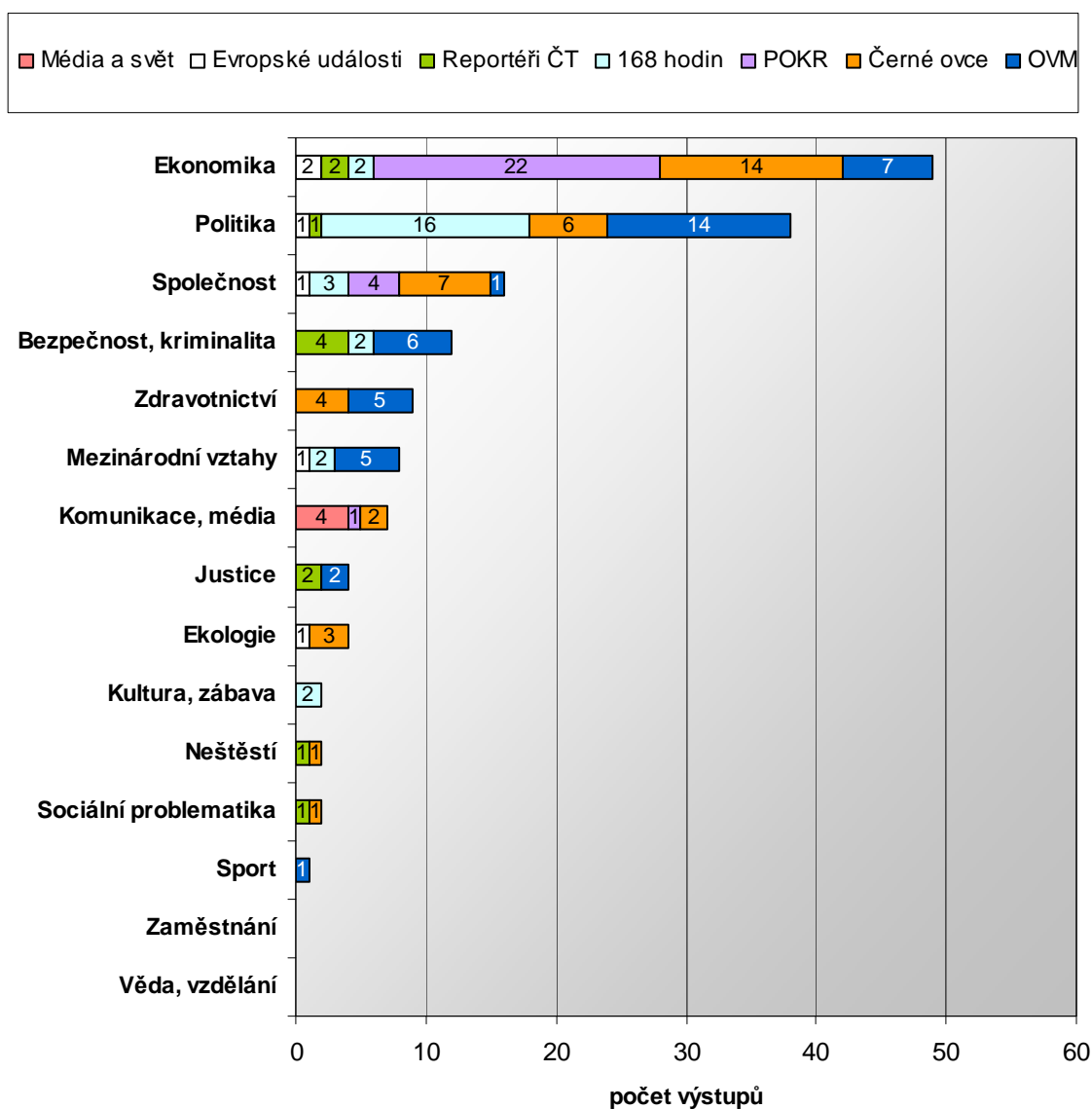
V regionálním zaměření jednotlivých zpravodajských příspěvků České televize dominovala témata celostátní. Jednotlivé regiony byly zastoupeny různě, teprve při delším sledování bude možné určit, zda nedochází k nepřiměřenému nebo neoprávněnému upřednostňování některých regionů. Zvolené členění krajů nerespektuje aktuální územní členění České republiky. Analýza z důvodu zjednodušení pracuje s regiony podle staršího územního členění.

3. Analýza vyváženosti v publicistických pořadech ČT

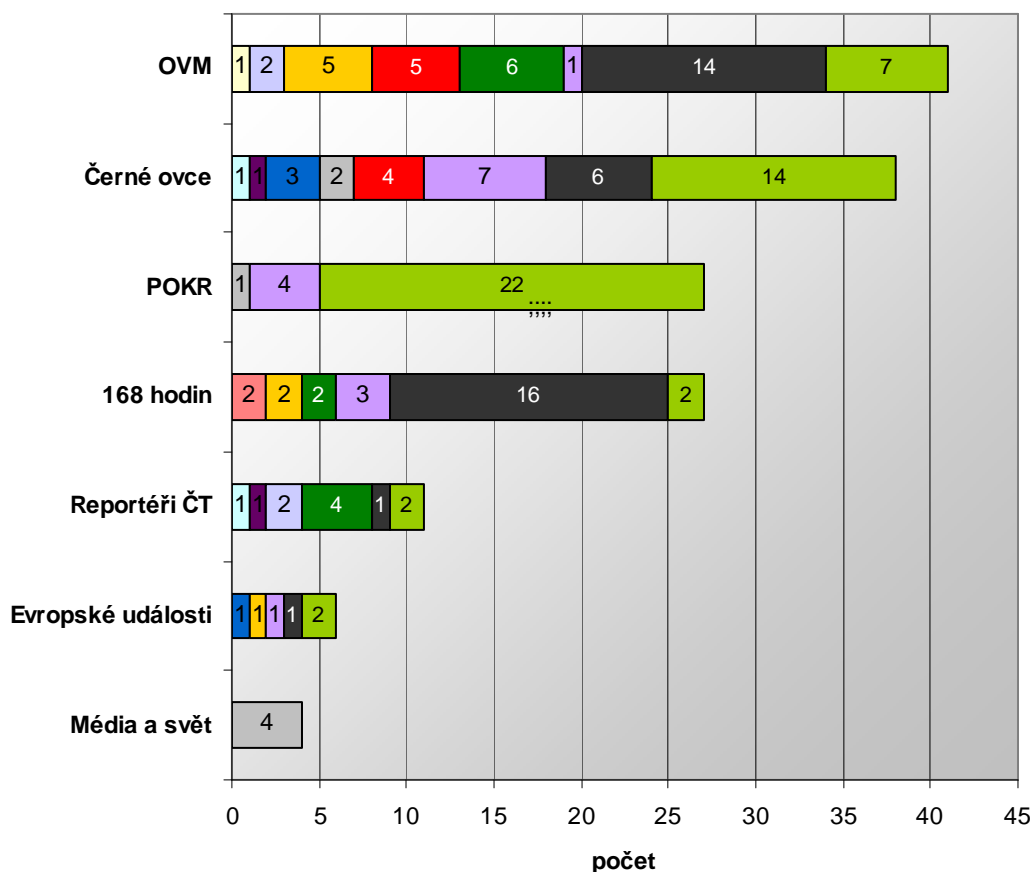
3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

Publicistické pořady České televize v lednu 2009 odvysílaly celkem 154 příspěvků. Z toho 115 domácích, 12 zahraničních a 36 domácích i zahraničních (mezinárodních). Z celkového počtu 154 příspěvků bylo nejvíce z oblasti „ekonomiky“ – 49 příspěvků (výrazné zastoupení zde mají pořady POKR a Černé ovce). Téma „politika“ bylo v publicistice ČT zastoupeno 38 příspěvků, 16 příspěvků obecnějšího charakteru bylo zařazeno do tématu „společnost“. Publicistické pořady České televize se v žádném příspěvku nevěnovaly tématům „zaměstnání“ a „věda, vzdělání“ (viz. definice témat v příloze analýzy).

Struktura publ. pořadů ČT podle témat

Tématická struktura publicistických pořadů

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize, tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz. definice témat v příloze analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

Témata v publicistických pořadech

Publicistice dominovalo, jak už bylo zmíněno, téma „ekonomika“. Většina příspěvků z „ekonomiky“ byla odvysílána pořad POKR a Černé ovce. V pořadu POKR se jednalo o různé příspěvky z podnikatelského prostředí ČR. Černé ovce se zaměřily na ekonomiku spotřebního typu. Ostatní publicistika České televize se dále věnovala finanční a ekonomické krizi, jejich dopadům a návrhům, popř. postupům, které by zmírnily jejich dopady.

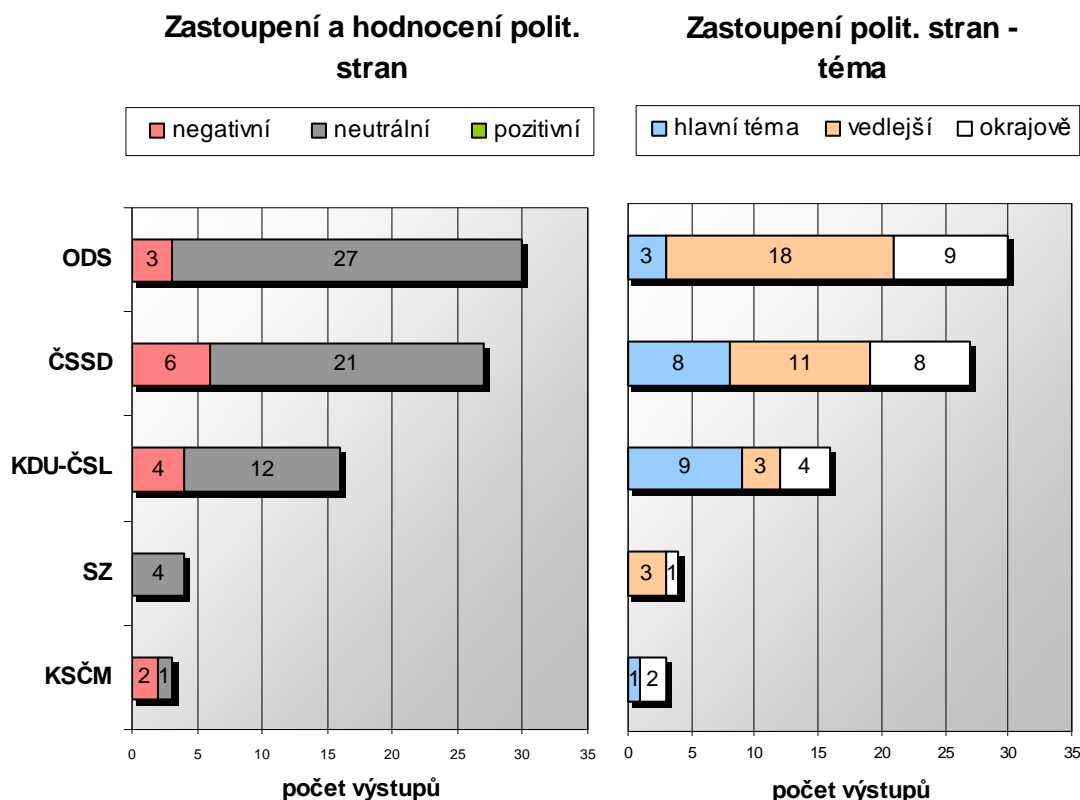
Tématu „politika“ se nejvíce věnovaly pořady 168 hodin a Otázky Václava Moravce. Témata byla různorodá, od závislosti Evropské unie na ruském plynu, přes rekonstrukci vlády ČR, až po aféru senátora Vladimíra Drymly.

Ostatní témata byla v publicistických pořadech zastoupena méně a jejich struktura byla různorodá.

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

Politické strany – podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují zastoupení jednotlivých politických stran a jejich vyznění v jednotlivých příspěvcích publicistických pořadů České televize. Hodnocení znamená vyznění příspěvku (tématu) jako takového, nikoliv úroveň jeho zpracování redaktory ČT.

Levý graf hodnotí polaritu příspěvků vzhledem k vyznění tématu, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci jednotlivých příspěvků.

ODS byla zmiňována především díky diskusím a návrhům na změnu členů vlády, dále kvůli řešení problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR.

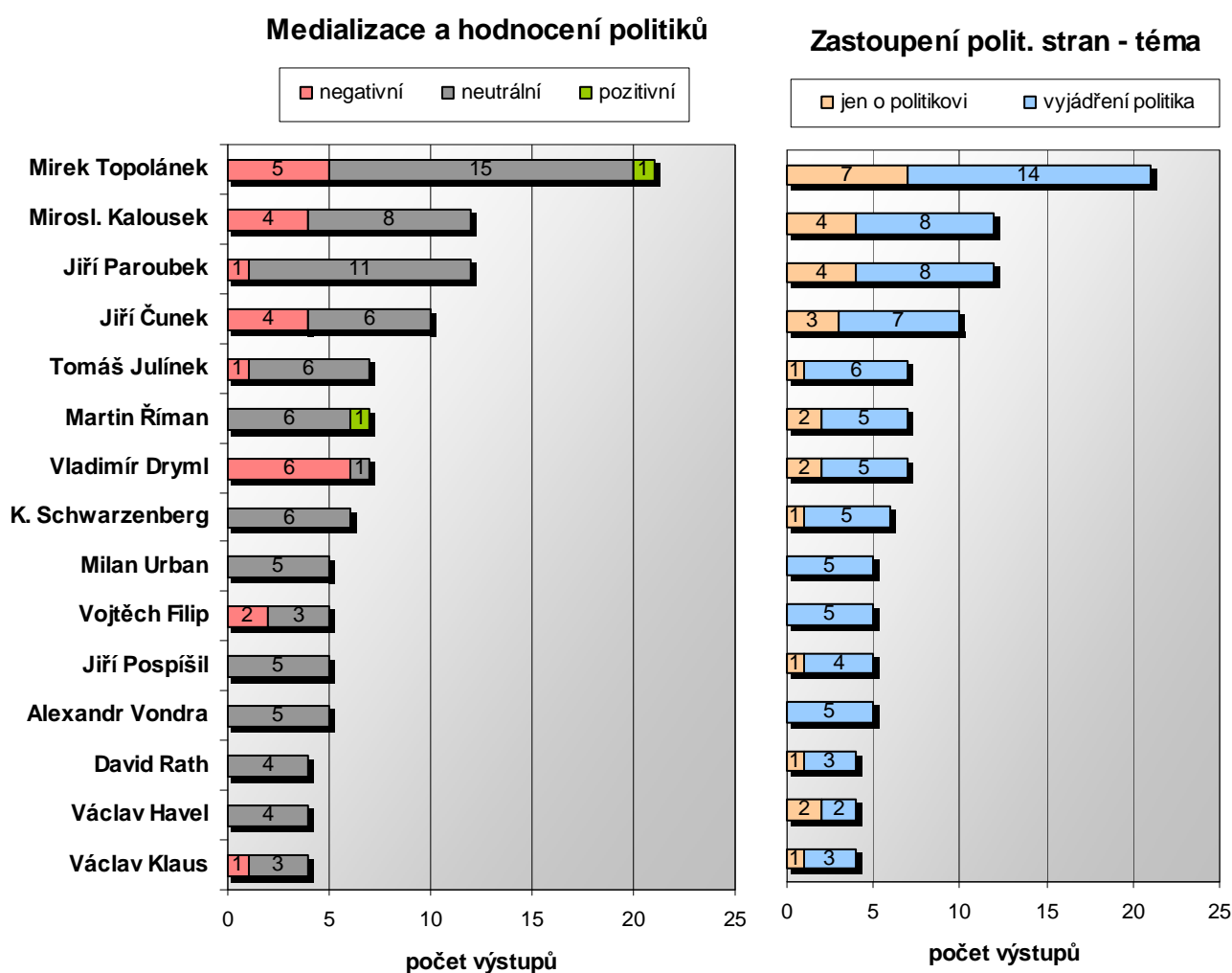
ČSSD byla medializována v souvislosti s kauzou Vladimíra Drymly, ke které se vyjadřovali straniční kolegové. Rovněž do diskusí a návrhů na změnu členů vlády byla ČSSD v rámci publicistiky zapojena. Dále v souvislosti s poplatky ve zdravotnictví.

KDU-ČSL se ve sledovaném období v publicistice České televize objevovala také v souvislosti s diskusemi a návrhy na změny členů vlády. Nejvíce byla reprezentována Miroslavem Kalouskem a Jiřím Čunkem.

KSČM se v publicistice ČT objevila kvůli předsedovi senátní komise pro posouzení ústavnosti KSČM Jaromíra Štětiny, který si údajně přeje „soudní zákaz Komunistické strany Čech a Moravy“. Stranu na toto téma v OVM hájil její předseda Vojtěch Filip.

Medializace politiků v publicistických pořadech

Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize.

Levý graf hodnotí polaritu vyznění publicistických příspěvků, pravý graf zobrazuje, zda byl politik v příspěvku jen zmíněn, nebo zda byl doslovně citován, popř. dostal prostor pro „živé“ vyjádření.

Mirek Topolánek dostal nejvíce prostoru v publicistice ČT především kvůli jeho aktivitám spojeným s předsednictvím Evropské unie. Dá se díky diskusím a návrhům na změnu členů vlády a kvůli řešení problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR.

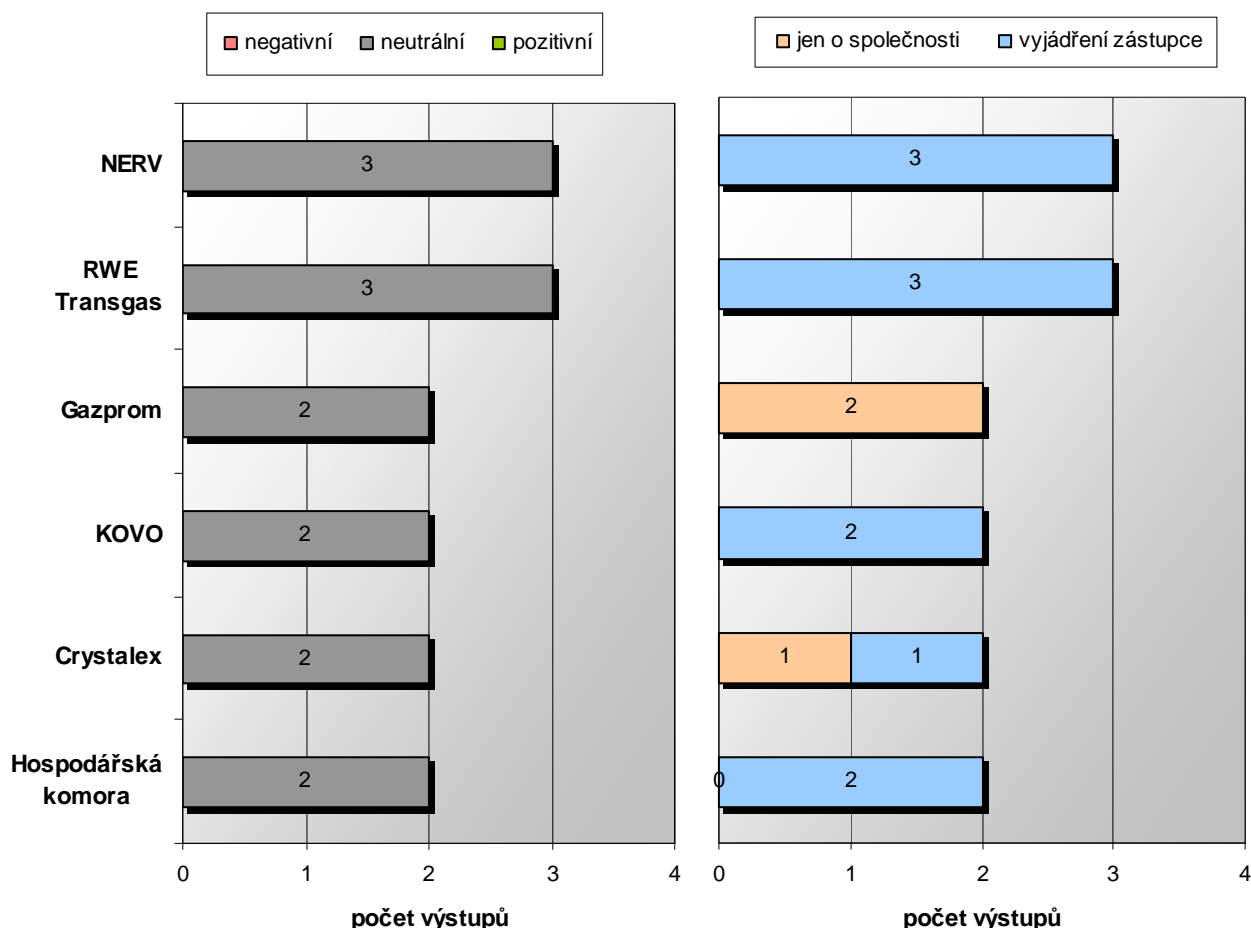
Miroslav Kalousek lednové publicistice ČT nejčastěji řešil otázky spojené s finanční a ekonomickou krizí a plány na ozdravení ekonomiky. Kalousek se objevoval spolu s Jiřím Čunkem také v diskusích o změně členů vlády.

Jiří Paroubek nejčastěji reagoval na dotazy spojené s předsednictvím Evropské unie a na návrhy na změnu členů vlády ČR. Dalším tématem, které Jiří Paroubek v publicistice ČT řešil byla aféra člena ČSSD Vladimíra Drymly.

Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

Grafy jsou zobrazují společnosti nebo instituce, které byly nejčastěji medializovány v publicistických pořadech České televize.

Medializace a hodnocení společností / institucí

Levý graf hodnotí polaritu vyznění příspěvků, pravý graf zobrazuje, zda byla společnost nebo instituce v příspěvku jen zmíněna, nebo zda byl citován, popř. dostal prostor pro „živé“ vyjádření její zástupce.

Národní ekonomická rada vlády (NERV) byla v publicistických pořadech České televize reprezentována Vladimírem Dlouhým, Jiřím Rusnokem, Jiřím Kunertem, Michalem Mejstříkem a Tomášem Sedláčkem. Tématem byla samozřejmě finanční a ekonomická krize a plánované kroky na ozdravení především české ekonomiky.

Společnosti **RWE Transgas** a **Gazprom** byly citovány v souvislosti s řešením problému výpadku dodávky plynu do EU a ČR. Zástupci RWE Transgas byli hosty Otázek Václava Moravce.

Crystalex Nový Bor byl zmíněn kvůli nedostatku peněz, musel úplně zastavit výrobu. Odborový svaz pracovníků skla a porcelánu kritizoval v OVM insolvenční zákon a žádá jeho změnu, která by posílila postavení zaměstnanců krachujících firem. O změnách insolvenčního zákona z jiného úhlu pohledu mluví i člen NERVu Miroslav Zámečník.

Vyváženost publicistických pořadů

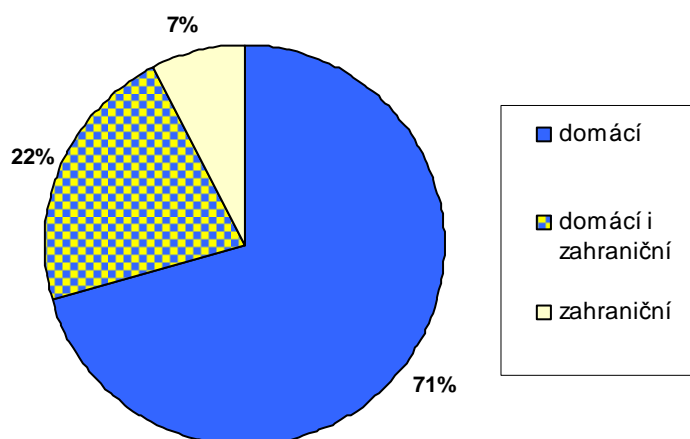
Aktivity redaktorů České televize hodnotové zabarvení publicistických příspěvků žádným nevhodným způsobem neovlivnily. Výstupy byly odvysílány v souladu s posláním ČT. Publicistiku České televize jako celek lze podle metodiky této analýzy považovat za vyváženou a korektní s výjimkou níže uvedených případů:

- 04.01.2009 / ČT1, 21:45, 168 hodin: Prezidentská rozcvička - Česká televize „rozzlobila“ prezidenta Václava Klause a ten odmítl odpovídat jejímu reportérovi. „Vnímáme to jako zneužití neoficiálních záznamů, které vstupují do soukromí člověka, jinými slovy jako neetickou hru na skrytou kameru,“ řekl LN prezidentův mluvčí Radim Ochvat. Šéfredaktor zpravodajství ČT Michal Petrov uvedl, že považuje odvysílání záběrů za hrubou chybu dramaturga pořadu a prezidentovi se omluvil.
- 11.01.2009 / ČT24, 13:05, Otázky Václava Moravce: KSČM dvacet let po revoluci - Moderátor zbytečně citoval Renatu Veseckou v souvislosti s kauzou Jiřího Čunka: „Jiří Čunek by asi nebyl mezi zmasakrovanými, teď to berte s nadsázkou, protože má svoji Veseckou, ale to bychom se vraceli k tomu, k tomu, co ...“ Renata Vesecká neměla žádný vztah k probíranému tématu, zmínka vyzněla vůči její osobě bezdůvodně negativně.

Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

Publicistika podle geografie

Podobně jako ve zpravodajství i v publicistice České televize pokračoval trend mírného zvyšování podílu příspěvků ze zahraničí a z domova i zahraničí (mezinárodních). Je to způsobeno z valné části tím, že Česká republika v prvním pololetí roku 2009 předsedá Evropské unii.

4. Metodika

4.1. Obecně k analýze

Cílem analýzy je poskytnout Radě České televize nezávislé věrohodné podklady, které napomohou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. V této analýze není dost dobře možné posuzovat a ověřovat „pravdivost“ a „přesnost“ informací zveřejněných v jednotlivých výstupech. Zvolený postup analýzy umožňuje posuzovat kvalitu zpravodajských pořadů pouze prostřednictvím zkoumání jeho obsahové struktury a jednoznačně identifikovatelných atributů. Analýza vychází z doslovných přepisů jednotlivých zpravodajských a publicistických pořadů České televize.

Pod pojmem vyváženost se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana, hnutí nebo jiný subjekt, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu.

Tato analýza se soustředí na nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize (viz.kapitola 5. Seznam sledovaných pořadů České televize).

Odborná mediální veřejnost se většinou shoduje, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat zpravodajské a publicistické pořady. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů diváka bez hodnotícího komentáře, v publicistických pořadech se u redaktora nějaká forma hodnocení očekává - to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů. Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT, 168 hodin, Černé ovce, Mate slovo a na ČT 24 pořady Média a svět, Týden ekonomice. Základní analyzovanou jednotkou je pořad, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé příspěvky (výstupy). Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události – zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě natočené reportáže, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i tematickou pestrostí. Analýza se zaměřuje na sledování nejdůležitějších tematických okruhů vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat, viz příloha analýzy.

K jednomu příspěvku může být přiřazeno i více tematických okruhů.

Sledované tematické okruhy: Bezpečnost a kriminalita, Ekologie, Ekonomika, Justice, Komunikace a média, Kultura, Mezinárodní vztahy, Neštěstí, Politika, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a vzdělávání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či subjektům věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak člení do následujících skupin:

Hlavní téma (cca 80 % obsahu), vedlejší téma (cca 30-85 %) a okrajově (pod 30 % obsahu příspěvku).

Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty parlamentní, zbývající strany jsou zahrnuty pod pojem ostatní. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku a na rozsah informace v příspěvku. U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku jen zmíněn nebo citován, popř. dostal prostor na „živé“ vyjádření.

Analýza se dále zaměřuje na to, zda mělo vystupování redaktora/moderátora vliv na celkové hodnotové zabarvení vůči jednotlivým subjektům.

Zastoupení ekonomických subjektů/institucí ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků, popř. institucí (ekonomických, společenských, ad.). U jednotlivých podniků/institucí bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých příspěvků je rozlišováno, zdali se týkají domácích událostí či zahraničního dění, nebo zda se zároveň týkají domácího i zahraničního dění – např. příspěvky o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky apod.

V regionálním zaměření nerespektuje zvolené členění krajů aktuální územní členění České republiky. Analýza z důvodu zjednodušení pracuje s regiony podle staršího územního členění.

Hodnotové zabarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, a negativní.

Vliv redaktora

U politiků a institucí/ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly nevyvážený vliv na celkové vyznění příspěvku vůči uvedenému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

- **ČT 1:** Události, Události v regionech - Praha, Události v regionech - Brno, Události v regionech - Ostrava, Otázky Václava Moravce, Reportéři ČT, 168 hodin, Máte slovo, POKR, Černé ovce.
- **ČT 2:** Události, komentáře.
- **ČT 24:** Otázky Václava Moravce (pokračování), Média a svět, Týden v ekonomice.